

Orquestra "La Moderna" (1928)

Les Orquestres de Ball

Apèndix Localista (I)

Concloso la sèrie dels tres últims articles publicats sobre el fenomen de les Orquestres de Ball que foren el vehicle que determinà el naixement dels futurs aficionats al jazz, ens adonem que aquesta història també influí poderosament en el nostre àmbit local. És per això que hem pensat d'allargar-ho amb aquest nou capítol com a colofó i també perquè creiem que és prou interessant veure-ho d'aprop, a escala local. Tenim el convenciment que això que ara direm deu assemblar-se molt al què passà arreu del món on hi havia músics i orquestres, talment com succeïa a la nostra població en aquells moments.

És un fet comprovable que això de la música de diversió, la ballaruga, a Granollers li venia de molts anys enrera. Des de mitjans del segle passat ja algunes orquestres granollerines foren molt conegudes arreu del país i amenitzaven —com es deia— tota mena de festes majors i menors. Arribà a ésser famós allò de "Granollers, terra de músics", Nosaltres creiem que alguna veritat hi havia en aquesta dita. En efecte, anotem com a dada històrica i comprovable quelcom que ho corrobora: l'existència del "Sindicat Musical de Granollers i sa Comarca", entitat que arribà a aplegar a més de dos cents associats durant els anys 1920-1930. Això és un cas insòlit a Catalunya si n'exceptuem Barcelona, naturalment. Per tant, no ha d'estranyar ningú que, arribant els anys vint, també a la nostra ciutat (llavors, una vila) s'hi do-

nés el fenomen de modernització de les orquestres i s'afegissin a la moda sota la influència de les millors orquestres estrangeres que ja començaven a ser conegudes a través dels discs i de les emissions de ràdio, com les que donava la BBC londinenca i que els músics escoltaven amb fruïció. L'adveniement del cinema sonor (1929) contribueix a l'espectacularitat del canvi popularitzant les cèlebres revistes musicals de Broadway. D'un plegat s'arraconen els hàbits tradicionals, ja fòssils, de totes les orquestres que restaven parilitzades a l'època vuitcentista i **es passen** de cop i volta a imitar la nova sonoritat. Això exigeix canviar l'estructura de la vella orquestra i, per tant, convé aprendre una sonoritat diferent que s'aconsegueix substituint els instruments clàssics pels moderns. La secció de clarinets i flauta-flautí és substituïda pels saxofons, llavors totalment desconeguts i considerats "exòtics". A la secció dels metalls, les trompetes, d'una sonoritat més pastosa, substitueixen els antics i estentoris cornetins (recordem que als EUA les velles orquestres Dixieland també usaven els cornetins), i el trombó de vares desplaça l'anacrònic fiscorn (que introduïren els músics italians a Catalunya el segle passat i que, en rigor, era molt més **modern** que no pas el trombó de vares, aquest, antiquíssim a la història dels instruments de metall. I, per fi, la secció rítmica, molt feble en l'orquestra vuitcentista (contrabaix i viola) ara és formada